

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 86 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6776

Fernando Casablancas, fabrikant, Sabadell, Španija.

Usavršenje kod mehanizma za istežanje tekstilnih pređa.

Prijava od 5. januara 1929.

Važi od 1. avgusta 1929.

Traženo pravo prvenstva od 17. aprila 1928. (Španija).

Već su poznali mehanizmi za istežanje tekstilnih pređa, primenljivi kod predačkih naprava kao i kod drugih mašina tekstilne industrije, a kod kojih su kombinovana dva beskrajna remena, koji sprovode predju kroz valjke za istežanje. Ti su mehanizmi u glavnom sastavljeni iz dva beskrajna remena, navučena na dva pokretačka valjka i na dva vodiljna valjka sa malim prečnikom, na taj način, da se ta dva remena dodiruju na jednom delu njihovog puta i da predju, koja prolazi između njih, uzimaju među sebe pa je u svom daljnjem kretanju sprovode kroz valjke za istežanje. Kod takvih mehanizama remenovi zadržavaju sva vlakna predje, koja nisu bila još obuhvaćena između dva valjka za istežanje, sprečavajući da ih povuku sobom vlakna, koja su već uhvatili valjci za istežanje. Obično se postavlja kod takvih mehanizama jedan sklop ili okvir za vodjenje sa strane remenova, pa taj sklop nosi vodiljne oblice uglavljene u usecima u bočnim pločicama sklopa, te oblice dejstvuju kao vodiljni valjci za remenove, koji se ne okreću.

Iskustvo je pokazalo, da je u običajenom slučaju, gde su te vodiljne oblice za remenove predviđene na prednjoj krivini remenova, vrlo teško menjati odstojanje između dve oblice radi regulisanja pritiska, koji ispoljavaju remenovi na deo predje, koju oni obuhvataju i da bi se mogao primeniti taj pritisak na vrstu vlakana, koja se preraduju.

Dejstvo, koje se dobija menjajući to odstojanje između oblica je takvo, da u koliko je to odstojanje manje, u toliko je veći pritisak, koji ispoljavaju remenovi na predju, a u isto vreme veći prostor, na kom prijanjaju remenovi jedan uz drugi, što ima za posledicu da se tačka, gde remenovi ostavljaju predju uvodeći je u valjke za istežanje, približava tim valjcima. Naprotiv kad je veći razmak između oblica manji je pritisak, koji ispoljavaju remenovi jedan na drugi, i manja je njihova dodirna površina, pa oni usled toga ostavljaju pređu na većem odstojanju od valjka za istežanje. Osim toga razmak između vodiljnih oblica mora uvek da bude приметно veći od debljine oba remena zajedno, jer bi u protivnom slučaju te dve oblice sprečavale pravilno funkcionisanje remenova.

Takvi, kakvi su dosad konstruisani mehanizmi za istežanje, t. j. na način, da je svaka oblica uglavljena u jednom useku bočne ploče sklopa ili okvira, nemoguće je menjati odstojanje ili razmak između oblica, ako se nebi istovremeno promenio sklop. To rešenje nije praktično pa u većini slučajeva nije moguće da se ono izvede radi relativno dugog vremena i posla, koji su potrebni za menjanje sklopa kod svih mehanizama za istežanje kod neke predačke naprave.

Usavršenje, koje je predmet ovog pronalaska, dozvoljava vrlo lako menjanje razmaka između oblica, a da se ne mora me-

njati sklop niti da se ništa ne demontira sa mehanizma za istezanje; dakle olakšava se prilagođavanje mehanizma za istezanje prema vrsti vlakana, koja se prerađuju.

Ovaj se pronalazak sasloji u glavnom u tome, što su te dve vodiljne oblice predviđene kao jedan jedini komad u obliku viljuške i što se taj deo postavlja na sklop na načln, da se on može lako zameniti drugim delom, čiji krakovi imaju podjednak razmak ili drukčiji razmak, tako da je dovoljno izmeniti viljušku koja sačinjava oblice, a da se ne dirne nikakav drugi deo mehanizma za izvlačenje, pa da se prilagodi taj mehanizam prema vrsti vlakna i prema radu, koji treba da se izvrši.

Da bi se taj posao napravio još lakšim, može se viljuška, koja sačinjava par oblica, snabdeti nekim nastavkom ili drškom, što olakšava rukovanje.

Razlike u razmacima oblica relativno su male, na pr. od jednog do dva milimetra, pa da bi se taj razmak mogao lakše raspoznati, mogao se bojadisati ili emailisati ti delovi u raznim bojama prema odsfojanju između krakova.

Na priloženom crtežu predstavljen je jedan mehanizam snabdeven sprovodnim remenovima, na kom je primenjen ovaj pronalazak.

Sl. 1 pokazuje mehanizam gledan sa strane, ali nisu obuhvaćeni i valjci za izvlačenje.

Sl. 2 pokazuje isti mehanizam gledan spređa, odnosno na delu, gde remenovi izdaju pređu valjcima za izvlačenje.

Sl. 3 i 4 su varijante oblika viljuške, koja sačinjava oblice za remenove.

Sl. 5 je šema u većoj razmeri, da bi se pokazao uticaj, koji čini razmak između oblica na vođenje pređe u valjke za istezanje.

Mehanizam za istezanje već poznatog tipa sastavljen je iz sklopa, obrazovanog iz bočnih pločica 1, 2, koje su međusobno spojene ili pričvršćene pomoću poprečnih delova 10 i 11. Ovaj drugi 11 od ta dva dela, pored toga obezbeđuje vođenje pređe pri njenom ulazu u mehanizam za istezanje. Taj sklop leži na oblicama 5 i 6, koje pokreću dva beskrajna remena 3 i 4 što sprovode pređu u valjke za istezanje, koji nisu predviđeni na slikama 1 i 2. Prednji deo tih remenova 3 i 4 vode dve oblice ili vodiljni valjci 8 i 9, koji se ne kreću, a koji su predviđeni u prednjem savijutku remenova.

Prema ovom pronalasku te dve oblice 8 i 9 konstruisane su tako, da sačinjavaju jedan jedini komad oblika U, kao što je predstavljeno na slikama 1 i 2; taj deo se oslanja na sklop svojim donjim krakom 9,

koji je položen u usek 13 sklopa, dok je njegov gornji krak 8 prosto prislonjen uz prav deo 16 pomenutog sklopa. Sami remenovi 3 i 4 drže deo 8, 9 uz prednji rub sklopa, a sklopov usek 13 sprečava da pomenuti deo ne može vertikalno da ispadne. Da bi se uostalom izbeglo pomeranje tog dela 8, 9 u poprečnom pravcu, njegov donji krak 9 je savijen na svom kraju 15 na niže, pa tako sprečava da se ta viljuška pomakne u levo prema sl. 2.

Ova naprava dozvoljava u ostalom da se vrlo lako navlače oblice 8, 9 pošto je komad što ih sačinjava samo uvučen u sklop, a drže ga uz taj sklop sami remenovi na taj način, što ga obuhvataju svojim presavijutcima, pa se može svući u levo prema sl. 2. Dakle može se vrlo lako i vrlo brzo zameniti deo 8, 9 jednim drugim takvim delom različitih dimenzija.

Da bi se učinio još lakšim posao oko skidanja i navlačenja obličica 8, 9, može se dati komadu, koji ih sačinjava, oblik, predstavljen na slikama 3 i 4.

U slučaju prema sl. 3, komad 8, 9 ima na svom savijenom delu pričvršćenu ili pripojenu ručicu 18, upravljenu prema gore, koja sačinjava neku vrstu drške, da bi se mogla lakše uhvatiti, a u slučaju prema sl. 4, ta je ručica produžena obrazujući jedan horizontalan krak 19. U svakom slučaju prema uređenju predačke naprave ili prema uslovima, pri kojima se primenjuje mehanizam, moći će se izabrati jedan ili drugi od tih oblika; ali oblik ručice ili produženja 18, 19 pravi uvek vanredno lakše skidanje ili navlačenje obličica 8, 9, a da se ne mora ništa demontirati sa mehanizma, pošto je, kako su kod većine predačkih naprava mehanizmi za istezanje postavljeni vrlo blizu jedan uz drugi, vrlo teško zavlčenje prstiju za nespredno hvatanje dela 8, 9 oblika U.

Ovaj pronalazak dozvoljava, da se drži rezerva delova 8, 9, čije su obličice u raznom razmaku, pa da se u svakom slučaju izabere najpovoljniji razmak za rad, koji treba izvesti, radi toga se ova naprava može lako regulisati za određenu vrstu vlakana ili za jedan određen rad, a da ne treba ni najmanje menjati položaj sklopa, ni valjaka, ni remena.

Na sl. 5 je predstavljeno u šemi dejstvo proizvedeno na mehanizam menjanjem razmaka od dve obličice 8, 9. Kad obličice 8, 9 imaju međusobno relativno veliki razmak, remanovi 3, 4 obrazuju na prednjem delu veliku krivinu, pa se počinju udaljavati jedan od drugog, na pr. kod tačke 20. Naprotiv, kad se smanji razmak između te dve obličice, kao u slučaju obličica 80, 90, predstavljeno tačkastim linijama na istoj

slici, remenovi zauzmu položaj 30, 40, sačinjavajući manje krivine, i ostajući međusobno u dodiru sve do tačke 21. To daje dva rezultata: na prvom mestu, pritisak, koji ispoljavaju remenovi jedan na drugi, raste, pa sledstveno raste također zalamanje, koje ispoljavaju remenovi na vlakna, a na drugom mestu, remenovi prate pređu po dužem prostoru, pa je sledstveno manji razmak iza tačke, gde remenovi odstavljaju pređu do tačke, gde je obuhvataju valjci 22 za istezanje. To menjanje razmaka između obličica 8, 9 može se izvršiti, kao što je predstavljeno na sl. 5 uveličavanjem prečnika tih obličica, ili pak ako se hoće mogu se održati isti prečnici, smanjuvajući razmak između dva kraka 8, 9.

Te razlike razmaka između delova 8 i 9 vrlo su male, na pr. od jednog ili dva milimetra; dakle u praksi bi bilo teško razlikovati jedan komad od drugog. Da bi to bilo lakše, mogu se obojiti ili emailisati ti komadi u razne boje, prema odstojanju između obličica.

Patentni zahtevi:

1. Mehanizam za istezanje tekstilnih pređa, snabdeven beskrajnim remenovima, naznačen time, što su predviđene dve vodiljne oblice, ili dva vodiljna valjka, koje se ne okreću, a koje vode iznutra prednju krivinu

remenova, i koje su sjedinjene obrazujući samo jedan komad oblika U, u tom cilju, da bi njihov razmak bio nepromenljiv i da bi se mogle lako navući u isto vreme obe oblice na sklop.

2. Mehanizam po zahtevu 1 naznačen time, što se kod svakog mehanizma za istezanje može predvideti više komada vodiljnih oblica sa raznim razmakom, na taj način, da se u svakom slučaju može izabrati podesan razmak između te dve oblice, da bi se regulisao pritisak, koji ispoljavaju dva remena na pređu,

3. Mehanizam po zahtevima 1 i 2 naznačen time, što je komad oblika U, koji sačinjava dve vodiljne oblice, snabdeven nekom drškom ili nastavkom, upravljenom prema gore, koja čini lakše hvatanje tog komada za njegovo skidanje sa mehanizma ili za navlačenje na isti.

4. Mehanizam po zahtevima 1 do 3, naznačen time, što je kraj donjeg kraka u komadu, koji sačinjava vodiljne oblice, malo savijen, da, kad se taj komad postavi na mesto, nebi mogao sam da klizi i da ispadne iz mehanizma.

5. Mehanizam po zahtevima 1 do 4 naznačen time, što su komadu, koji sačinjavaju vodiljne oblice, obojeni ili emailisani raznim bojama, radi raspoznavanja razmaka između te dve oblice.

FIG 1

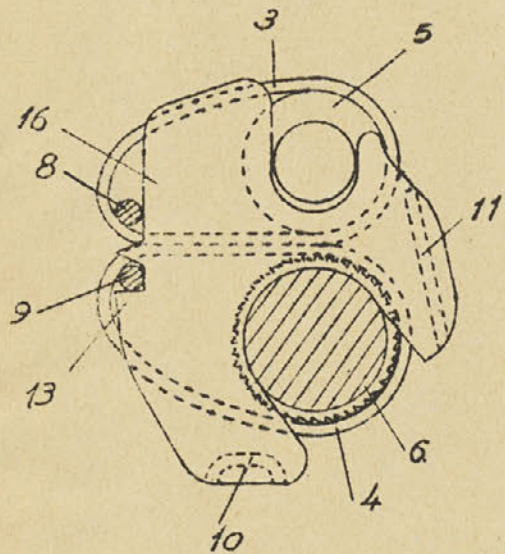

FIG 2

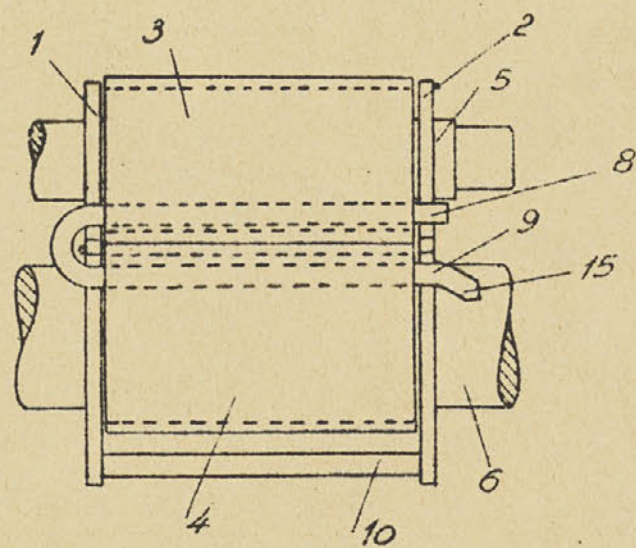

FIG 5

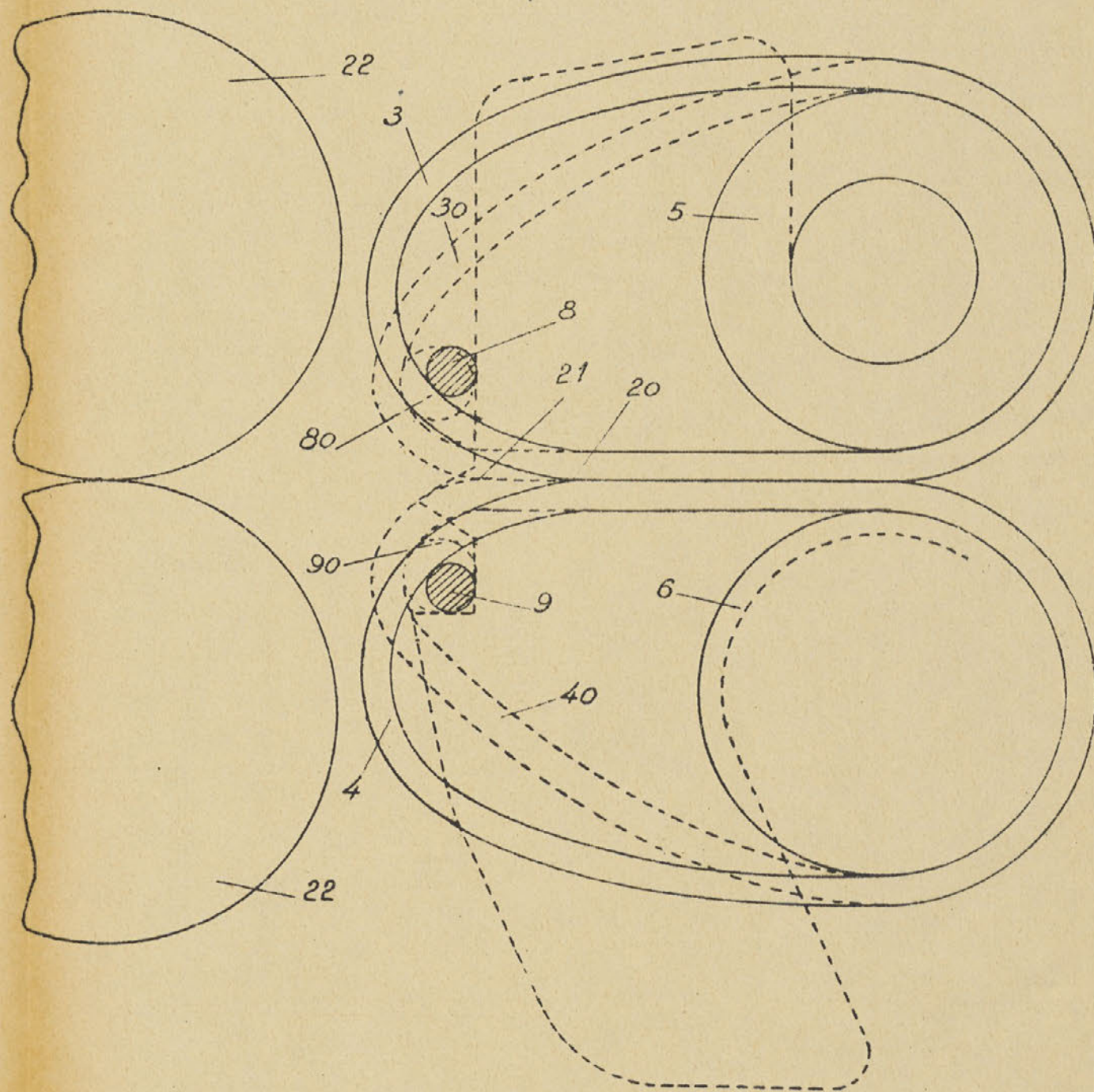

FIG 3

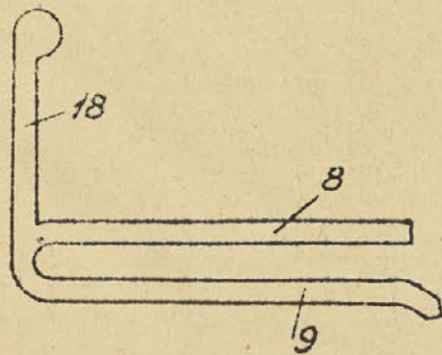

FIG 4

